

Svar på interpellation om Uppsalas frånvaro i Sveriges EMA-ansökan

Stefan Hanna (C) har i en interpellation ställt frågor avseende Uppsalas del i Sveriges ansökan om att bli nytt värdland för den Europeiska Läkemedelsmyndigheten, EMA.

Med anledning av att Storbritanniens folkomröstning 2016 resulterade i ett stöd för ett utträde ur EU och en formell ansökan har inlämnats i enlighet med EU-fördragets artikel 50 har en process inletts för att bereda en omlokalisering av de EU-myndigheter som idag är etablerade i London – den Europeiska läkemedelsmyndigheten samt den Europeiska bankmyndigheten. Den svenska regeringen har beslutat att Sverige ska kandidera för att få den Europeiska läkemedelsmyndigheten lokaliserad till Sverige och Stockholm-Uppsalaregionen.

Stefan Hanna (C) ställer följande frågor i interpellationen;

- Vilken insyn har du och Uppsala kommun haft i processen med att ta fram den svenska ansökan om att bli nytt värdland för EMA?
- Hur har Uppsala kommuns arbete med att å EMA till Uppsala och Sverige sett ut?
- I Uppsala finns Läkemedelsverket, Livsmedelsverket, Statens Veterinärmedicinska Anstalt, SLU, Uppsala universitet, en bättre bostadsmarknad och kortare avstånd till en stor internationell flygplats än i Stockholm. Vilka skäl har EMA-sekretariatet anfört för Uppsala kommun för att trots detta stryka Uppsala ur det som skulle vara en ansökan om att å EMA till Stockholm-Uppsala?
- Hur arbetar Uppsala kommun praktiskt med etableringsprojekt, och hur engagerade är kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören i detta arbete?

Stockholm-Uppsalaregionen, som sedan länge samverkar i frågor rörande internationella investeringar inom ramen för Stockholm Business Arena, SBA, samlade sig redan tidigt under hösten 2016 kring en gemensam ansats med utgångspunkt i de uppenbara styrkor som regionen har inom Life Science-sektorn.

I samband med att regeringen den 8 december 2016 fattade beslut om att kandidera för en relokalisering av den Europeiska Läkemedelsmyndigheten till Stockholm-Uppsalaregionen beslutades också om att inrätta ett sekretariat som under ledning av Christer Asp ska arbeta fram Sveriges lokaliseringserbjudande.

I enlighet med ett regeringsbeslut den 26 januari 2017 fick Länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag att bistå regeringen och dess sekretariat i arbetet med Sveriges kandidatur.

Uppdraget utförs i nära samråd med Länsstyrelsen i Uppsala län och berörda aktörer såsom Stockholms läns landsting, Uppsala läns landsting, kommunerna i Solna, Stockholm och Uppsala, Stockholms Handelskammare, Karolinska Institutet, Uppsala Universitet och

Läkemedelsverket. Parterna medverkar såväl genom representanter i styrgrupp som projektgrupp och arbetsgrupper inom specifika områden. I Uppsala kommuns fall utgörs representationen i styrgruppen, som leds av landshövding Chris Heister, av stadsdirektör Joachim Danielsson. I samtliga övriga grupper är Uppsala, genom kommunala tjänstepersoner eller representanter för Uppsala Universitet och Uppsala BIO väl företrätt och bidrar till att skapa ett heltäckande och konkurrenskraftigt erbjudande för Sverige inom ramen för regeringsuppdraget.

Argumentation som anförs för en lokalisering av EMA till Sverige och Stockholm-Uppsalaregionen är bl.a att regionen redan idag erbjuder mycket som EMA behöver. Här finns sedan länge unik kritisk massa när det gäller kunskap kring medicinsk forskning och behandling, medicinsk teknik, digitalisering och IT samt regulatorisk kompetens, även inom biologiska läkemedel och bioproduktion. Dessa områden är av avgörande betydelse för läkemedelsutveckling och -användning i framtiden och är därmed av största vikt för EU:s framgång på life science-området.

En etablering av EMA i Sverige och Stockholm-Uppsalaregionen visar på och förstärker sambandet mellan forskningssatsningar, innovation, läkemedelsutveckling och patientnytta. En etablering av EMA kan därtill ses som en mycket viktig investering och stämmer därför väl överens med det nationella målet att attrahera utländska investeringar i form av kompetens, kapital och arbetstillfällen, och även lokaler och utrustning. Det ger även ytterligare positiva kringeffekter i form av servicefunktioner samt etablering av globala läkemedelsbolag som idag är lokaliserade i London-området primärt för att ha närhet till myndigheten. Kontorslokaliseringen av EMA är enbart en delmängd av de investeringsmöjligheter som ett lokaliseringsbeslut till Sverige och Stockholm-Uppsala kan resultera i.

De kriterier som, i enlighet med direktiv från EU, kommer att ligga till grund för beslutet om lokaliseringen av myndigheten är följande;

1. Garantier för att myndigheten kan etablera sig och starta sin verksamhet samtidigt som att Storbritannien lämnar unionen (involverar kontorslokalens kvalitet och hur övergången till den nya lokaliseringen ska ske)
2. Den föreslagna platsens tillgänglighet (direktflyg från medlemsländers huvudstäder, kollektivtrafik, hotell)
3. Internationella skolor och förskolor för de anställdas barn.
4. Tillgång till arbetsmarknad, socialförsäkringar och hälso- och sjukvård för medföljande (barn och respektive)
5. Verksamhetens kontinuitet med tanke på att kunna behålla och attrahera högt kvalificerad personal, något som kan bli aktuellt om befintlig personal inte följer med myndigheten.
6. Geografisk spridning av myndigheter inom unionen.

Dessa faktorer har varit betydelsefulla i sekretariatets prioritering av kontorslokalisering i regionen. De snäva tidsramarna inför en flytt och kontorsetableringens storlek och krav på kringliggande servicefunktioner begränsar lokaliseringsmöjligheterna. Sekretariatets

bedömning är att ett planlagt läge i Hagastaden möter de krav som EU ställer på ett bättre sätt än de möjligheter som presenterats i Uppsala.

Utgångspunkten för erbjudandet och kandidaturen i övrigt är mycket tydligt ett samlat erbjudande för Stockholm-Uppsala. Vi erbjuder en helhet i en funktionell region, med exempelvis goda valmöjligheter när det gäller boende och en attraktiv arbetsmarknad för medföljande.

För att säkra Sverige och Uppsala-Stockholm som ett konkurrenskraftigt val i ett europeiskt perspektiv behövs insatser från såväl regeringen, regionala och lokala beslutsfattare för ökad tillgänglighet, förstärkt infrastruktur och bättre förutsättningar för internationell personal och ett internationellt utbildningsutbud för medarbetarnas medföljande barn. Samtliga dessa insatsområden arbetar parterna i samarbetet vidare med under kandidatur och en eventuell etableringsfas.

Sverige och övriga kandidatländer ska senast den 31 juli skicka in sina respektive erbjudanden (landpaket) till kommissionen dels skriftligen, dels som en film. Landpaketen kommer därefter att poängsättas av kommissionen utifrån hur väl kandidaterna tillgodoser kriterierna.

Målet är att komma fram till ett slutligt resultat vid det Europeiska rådets möte den 17 oktober. Där blir det en omröstning om lokaliseringen som baseras på ett poängsystem. I händelse av att ingen kandidat får majoritet i den första omgången, blir det ytterligare en eller t.o.m. två ytterligare omröstningar. Blir det en andra röstomgång ska varje land rösta på de tre kandidater som fick flest röster i första omgången. Om ingen får erforderlig majoritet i den andra omgången, blir det en tredje röstomgång där man röstar på de två länderna som fick flest röster i den andra omgången. Samtliga medlemsstater ska i förväg vara eniga om att röstsystemet ska respekteras.

Det kan konstateras att kriterier och process i huvudsak passar den svenska kandidaturen väl. Det blir en transparent process där det finns möjlighet att lyfta svenska styrkor.

Vi har gemensamt lokalt och regionalt samlat in och bearbetat information som kommer att arbetas in i landpaketet. Under framför allt juni skrivs texter fram av EMA-sekretariatet och Länsstyrelsen med syfte att det i Sveriges erbjudande lyfts fram det som är Sveriges och Stockholm-Uppsalaregionens styrkor i förhållande till övriga kandidater.

Utöver att ta fram landpaketet återstår en hel del arbete regionalt och lokalt för att Sverige och Stockholm-Uppsalaregionen ska kunna ta emot EMA under 2019. Här fortsätter arbetet framför allt i kommunerna.

Marlene Burwick (S)
Kommunstyrelsens ordförande